

บทความ เรื่อง “อยากรู้ว่าเก็บเท่ากันหรือเปล่า”

ว่าที่ร้อยตรี สุระชัย เอนกรัตน์
นิติกรชำนาญการ

ผู้ประกอบการธุรกิจหอพัก ห้องพัก ห้องเช่า ทั้งหลายต่างมีหน้าที่ต้องเสียภาษีโรงเรือน เพื่อนำเงินภาษีเหล่านี้กลับมาพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง แต่รายนี้เกิดสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บภาษีปฏิบัติถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรมหรือไม่ และเก็บภาษีเท่ากันหรือเปล่า มาดูเรื่องนี้กันครับ

นาย ก. เป็นผู้ประกอบการให้เช่าห้องพักรายหนึ่งในเขตเทศบาลตำบล มีข้อสงสัยว่าการจัดเก็บภาษีโรงเรือนของเจ้าหน้าที่รัฐที่เรียกเก็บจากตนเองกับผู้ประกอบการรายอื่น ๆ น่าจะไม่ได้ความถูกต้อง โปร่งใส และเป็นธรรม จึงได้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักฐานภาพรวมการจัดเก็บภาษีโรงเรือน (หอพัก ห้องพัก ห้องเช่า) ในเขตเทศบาลตำบล เพื่อต้องการรับทราบข้อมูลแนวทางการจัดเก็บภาษี ซึ่งเทศบาลตำบล ปฏิเสธคำขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลดังกล่าวของผู้เสียภาษีแต่ละรายเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมินภาษีเพื่อประกอบการประเมินภาษีแต่ละราย ประกอบด้วยสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน สำเนาโฉนดที่ดิน หรือหลักฐานอื่น ๆ ที่แสดงการเริ่มใช้ประโยชน์ของทรัพย์สิน แผนที่ตั้งของที่ดินและโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างที่เสียภาษี จากเอกสารดังกล่าวนี้มีสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาโฉนดที่ดินของผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินประกอบอยู่ด้วย จึงเห็นว่าการขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ไม่สามารถเปิดเผยได้ นอกจากจะได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อน ต่อมานาย ก. จึงใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่ง ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พิจารณาเห็นว่า เอกสารหลักฐานภาพรวมการจัดเก็บภาษีโรงเรือน (หอพัก ห้องพัก ห้องเช่า) ทุกรายในเขตเทศบาลตำบล เป็นข้อมูลการปฏิบัติราชการปกติของเทศบาลตำบลในการประเมินจัดเก็บภาษีของผู้ประกอบการหอพัก ห้องพัก ห้องเช่า จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องมีความถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้ ประกอบกับนาย ก. มีข้อสงสัยว่าอาจไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ดังนั้น จึงมีเหตุอันควรให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ นาย ก. ทราบได้ เว้นแต่ ส่วนที่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล มีอะไรบ้าง ก็ได้แก่ ที่อยู่ของผู้ประกอบการหอพัก ห้องพัก ห้องเช่า ซึ่งปรากฏในแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (แบบ ภ.ร.ด.2) และแบบรายงานห้องเช่า สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาโฉนดที่ดินของผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรได้ ตามมาตรา 15 (5) แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 (ที่มา : คำวินิจฉัย กวณ. ที่ สค. 314/2559)

ต่อไปนี้เราก็จะรู้ว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติเสมอภาคและเป็นธรรมหรือไม่ ตลอดจนเป็นการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐผ่านกระบวนการภาคประชาชนอีกทางหนึ่งด้วย ทั้งนี้ หากมีข้อสงสัยหรือปัญหาเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 สามารถติดต่อได้ที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร. 0 2283 4669 หรือ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”